

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 19.

12te mai 1895.

21de aarg.

Den gamle sømands små venner.

Børneblad

Abkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I pakker til en adresse paa over 5 ekspir. levers det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Penge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, jendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Anden-aargang.

Attende lektie.

Det syvende bud.

II. Befalingen.

ABC-klassen: Matt. 5, 42: „Giv den, som beder dig, og vend dig ikke fra den, som vil laane af dig.“

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og 1 Joh. 3, 17: „Den, som har verdens gods og ser sin broder lide mangel og lukker sit hjerte for ham, hvorledes bliver Guds kærlighed i ham?“

Forklarings-klassen: Samme som ovenfor, Hebr. 13, 16 (Sp. 157) og Jak. 2, 13 (Sp. 158).

Wink.

„Men befordre andres gavn og dertil beskjerme og forsvare dem.“

(Abraham, Bbh. 8 og 9, Boas, Bbh. 30, Enten i Sarepta, Bbh. 41.)

Jakob Tjørnelund levede som kjøbmand i Kjøbenhavn og stod sig godt i flere aar; men hans lykke fik en hastig ende. Der tilstødte ham flere uheld; han mistede sin formue og maatte overgive alt, hvad han eiede, til sine kreditorer, og endda blev det ikke nok. Selv beholdt han kun et papir, forlod bedrøvet kone og børn og drog til Amerika. Mange tænkte nu vistnok, at dette papir var en besjel, og manden en bedrager; men at dette ikke var saa, viste sig 27 aar senere. Da kom Jakob Tjørnelund tilbage med mange svære kuffertyer og en tyk tegnebog, og det første, han tog ud af den, var det gamle papir, der saa ud, som om mangan taare var faldt paa det. Paa papiret stod navnene paa alle dem, som havde penge tilgode hos ham, da han reiste bort. Nu blev de alle opspøgte, og enhver fik sit tilgodehavende med renter.

— En mand, som døde meget hastig, havde betroet en fattig haandværker en stor sum penge, uden at nogen vidste det. Da haandværkeren hørte, at manden var død, leverte han straks

det betroede til hans arvinger. Disse saa forundrede paa ham, og en af dem spurgte ham i spøg, hvorfor han ikke havde beholdt pengene, da ingen havde vidst, at han havde dem. Men manden svarte: „Der var dog to, som vidste det, nemlig Gud og min samvittighed.“

— Da prestens Flattich var paa sin rejse til præsident Georg i Stuttgart, var han forsynet med 30 gylben, som han tænkte at benytte til anskaffelse af en ny klædning; men paa veien fik han je en kvinde, som under sit arbejde paa ageren græd og sukke. Han spurgte om aarsagen og fik at vide, at hendes mand ved drukken havde sat alt overskyr, og nu skulde det eneste, som endnu var tilbage, nemlig en ko, sælges. Derved vilde familien være bragt til tiggerstaven. „Hvor stor er da gjælden?“ spurgte Flattich. „Tretti gylben.“ Da tog han de 30 gylben frem og gav hende. I begyndelsen vilde hun ikke tage imod summen af frygt for, at hun skulde blive misænkst for tyveri; men Flattich beroligede hende, bad hende takke Gud for den erholdte hjælp, lære at fortrøste sig barnlig til ham, have taalmodighed med sin mand og bede for ham. Profetisk lagde han til: „Nu skal Deres mand ikke drikke mere.“ To aar senere gif Flattich sammen med en anden mand den samme vei gjennem Feuerbach. To vaskerfæner stod i nærheden af veien, og den ene sagde: „Se, der gaar manden, som hjalp mig.“ Hun kyndte sig hen til Flattich, greb med glædesfraalende ansigt hans haand og sagde: „Tænk bare, min mand drikker ikke mere!“

— En rig kjøbmand blev engang spurgt af sin konge, hvormegit han eiede. Han svarte, at det kunde vel ikke beløbe sig til stort mere end 1000 dollars. Kongen mente, at han spøjte; men kjøbmanden sagde: „1000 dollars har jeg for Guds skyld skjænket de fattige, og kun dette regner jeg for mine; thi ingen kan tage dem fra mig. Min øvrige formue er afhængig af kongens vilje, af tyvens haand og af tilfældet, — den kan jeg ikke betragte som min.“

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Eighteenth Lesson.

THE SEVENTH COMMANDMENT.

II. What God therein bids us do.

ABC Class: Matt. 5 42: “Give to him that asketh thee, and from him that would borrow of thee turn not thou away.”

Catechism Class: Same as above and 1 John 3. 17: “Whoso hath this world’s

goods, and beholdeth his brother in need, and shutteth up his compassion from him, how doth the love of God abide in him?"

Explanation Class: Same as above, Hebr. 13. 16.—Qu. 157, and James 2. 13,—Qu 158

SUGGESTIONS.

"But rather assist him to improve and protect it."

(Abraham, B. H. 8 and 9; Boaz, B. H. 30; Widow of Zarephath, B. H. 41.)

An honest man is a lawyer with himself of every one who has a claim upon him, and sees his own cause with the same eye with which he looks upon that of another.

— "Honesty is the best policy;" — but the man who is honest only because it is the best policy is no better than a rogue.

— The Duke of Wellington had a keen sense of honor in all money dealings, and would suffer none of his agents to do a mean thing in his name. His steward once bought some land adjoining his country estate, and was boasting of having made a very fine bargain, the seller being in straitened circumstances. "What did you pay for it?" asked the Duke. "Eight hundred pounds," was the answer. "And how much was it worth?" "Eleven hundred pounds," said the steward, rubbing his hands in glee at the thought of the good bargain. "Then take three hundred pounds," said the Duke, "and carry them to the seller with my compliments; and don't ever venture to talk to me of cheap land again." The steward was confounded, and could scarcely credit his ears. The idea that any one could refuse to profit by a sharp bargain, and throw money away in paying more than was agreed on, was hard for him to comprehend.

— A young man stood behind a counter in New York, selling silk to a lady, and he said, before the sale was concluded, "I see there is a flaw in that silk." She discovered it also, and the sale was not completed. The head of the firm saw what passed, and he wrote home to the father of the young man, living in the country: "Come and take away your boy; he will never make a merchant." The father came from his country home in great consternation, as any would, wondering what his boy had done. He came into the store, and the merchant said to him, "Why, your son pointed out a flaw in some silk the other day, and spoiled a sale, and we shall probably never have that lady again for a customer; and your son will never make a merchant." "Is that all?" said the father. "I am proud of him. I wouldn't for the world have him another day under your influence. John, get your hat and come; let us start."

— Charles Lamb once took out of his pocket a fifty-pound note, and presenting it to a friend

— a worthy, honorable man—, whom he knew to be in need of it, but who never would have asked him for it, said: "Take this and use it. I don't want it, and am continually afraid that I shall lose it. It is half worn out now. It will all be gone soon if I keep it, and I know it will be safe in your hands. Take it, and don't give me pain by refusing it."

— On a cold winter day a gentleman in Edinburgh had, out of pity, bought a box of matches from a poor little, shivering boy, and as he had no pence, had given him a shilling, of which the change was to be brought to his hotel. Hours passed by, and the boy did not return. Very late in the evening a mere child came to the hotel. "Are you the gentleman that bought the matches from Sandy?" "Yes." "Well, then, here's four pence out of your shilling; Sandy can't come. He's very ill. A cart ran over him, and knocked him down, and he lost his matches and his bonnet and your sevenpence; and both his legs are broken, and the doctor says he'll die; and—that's all!" And then, putting down the fourpence on the table, the poor child burst into great sobs. "So I fed the little man," said the narrator, "and I went with him to see Sandy. The two little things were living almost alone; their father and mother were dead. Poor Sandy was lying on a bundle of shavings. He knew me as soon as I came in, and said, 'I got the change, sir, and was coming back, and then the cart knocked me down, and both my legs were broken. And oh, Renby, little Renby, I am sure I am dying, and who will take care of you when I am gone? What will you do?' I took his hand and said I would always take care of Renby. He understood me, and had just strength enough to look up, as if to thank me; the light went out of his blue eyes. In a moment

'He lay within the light of God,
Like a babe upon the breast,
Where the wicked cease from troubling,
And the weary are at rest!'

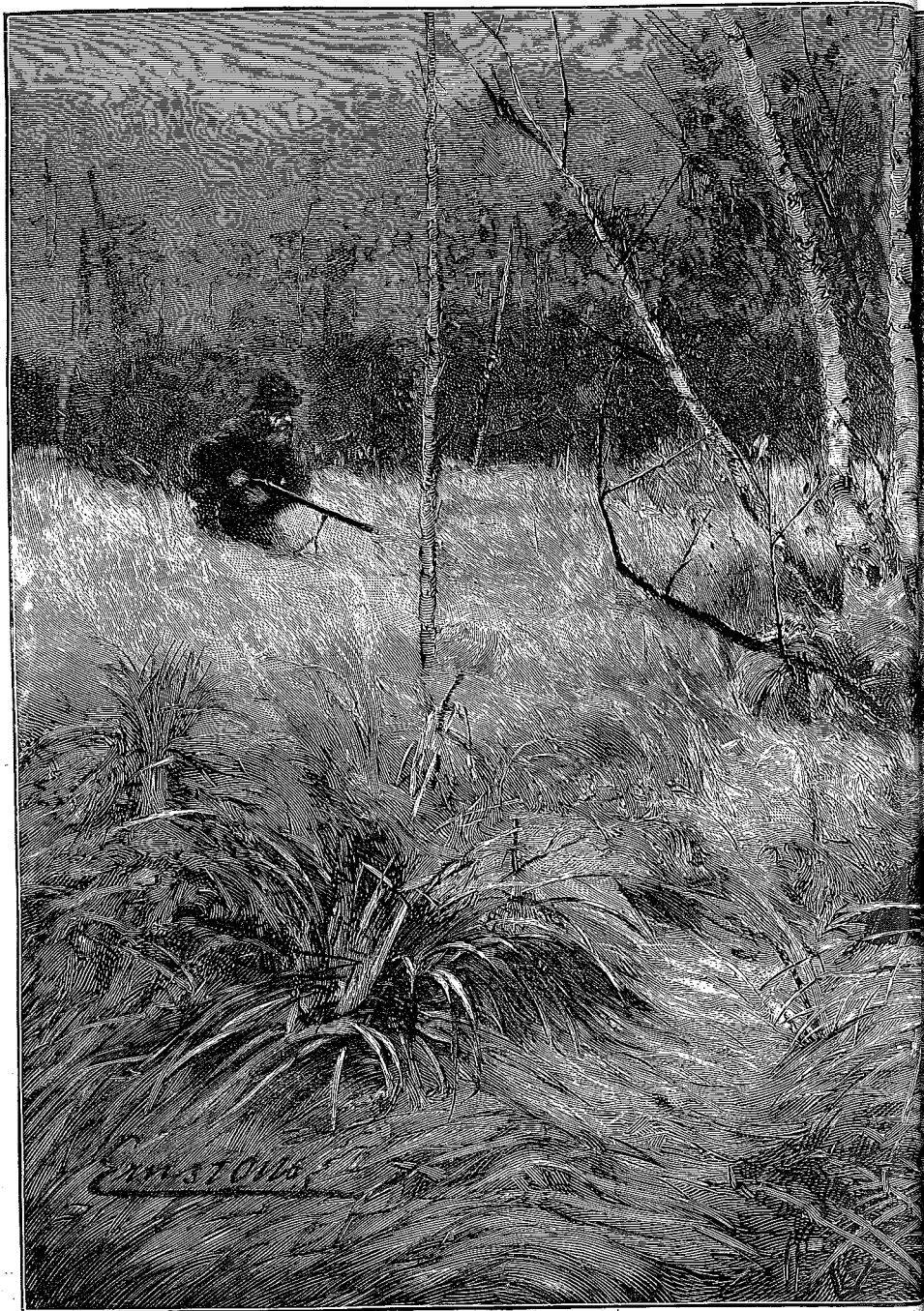
Datterbarnet.

(Fortsættelse.)

Dmkring i byerne og landsbyerne tjener vi mange penge, især naar der er marked. Alle penge, som kommer ind, bliver givne til høvdingen, som deler dem ud, og enhver kan da gjøre med sine penge, hvad han vil. Zaki købte paa markedet i Fulda et koralhalsbaand til mig, men Rakta tog det fra mig og gav det til sin datter. Skam faa det tyvekjæring!

Der var noget raat og vildt i Mirjams

EMERSON

g Sauret.

stemme, idet hun kom med dette forbitrelsesudbrud, og hendes øine lyste.

„Hvor fryg hun nu ser ud!“ sagde Fridoline forskrækket til sig selv og tænkte i sit stille sind over, hvilken forskjel der vel var mellem at stjæle et halsbaand eller at stjæle kirsebær, og dog fylgte det første Mirjam med den dybeste harme, mens det andet ikke var det mindste galt i hendes øine. Men i det samme blev hun forstyrret i sine betragtninger ved at høre mor Lisbets stemme, der kaldte paa hende.

5te Kapitel.

Et særligt møde.

Mor Lisbet var en sjelden bra kone med et varmt, medfølelse hjerte, og naar hun blev stillet overfor et medmenneske, som var i nød, havde hun blot tanke for, hvorledes hun bedst skulde hjælpe; efterpaa kom hun ofte til at indse, at hun havde handlet vel raskest. Og saa da det gjaldt Mirjam, havde hun tænkt paa, at det var et stakkars forladt barn, som trængte hjælp, hvis det ikke skulde fulte og fryse ihjel. Uden at tænke næriere over sagen, havde hun kun taget hende i sit hus og gjort, hvad hun kunde, for den lille. Men da hun gif ovenpaa for at gjøre istand soveværelset og rede op sengene, kom hun til at tænke paa det ene og andet, som gjorde hende rent forskrækket.

„Saadanne hedningebørn har vel aldrig hørt om Borherre og hans befalinger til os“, sagde hun til sig selv, „ifsteden derfor lærer de alleflags hemmelige troldoms-kunster, fra de er saa smaa, at de knapt er komne ud af vuggen. Tænk om dette barn allerede forstaar sig paa saadanne ting og kunde finde paa at ønske ondt over vort kvæg eller vore naboer. Nei det gaar umulig an, at hun bliver længe hos os; saasnart et taterfølge kommer forbi i nærheden, maa vi se til at blive hende kvit. Vi faar haabe paa, at hun ikke atter vil træffe paa saadanne fæle kjærringer, som vil slaa den stakkars lille. . . . Men hvad er det?“

Et høit jammerfryg trængte sig op til hende fra haven og afbrød hende i hendes selvbetrægtninger. Det var hendes kjære lille pige, som streg, og saa hurtigt, som hendes gamle ben kunde bære hende, skyndte hun sig ned ad trappen for at faa vide, hvad der var paa færde.

Vi maa gaa lidt tilbage for at fortælle, hvad der imidlertid var forefaldt. Mirjam, som ikke var vant til at sidde længe stille indenfor de fire vægge, havde foreslaaet, at de skulde gaa ud i haven, og dertil havde Fridoline straks været villig; derude var jo saa meget, som hun kunde vise sin unge veninde. Blomster var der vistnok ikke længere saa sent paa aaret; hun fandt kun to rosenknopper, som endnu stod igjen; den ene satte hun i et knaphul paa sit kjolebryst, den anden stak hun i Mirjams sorte haar. Men saa maatte de ud i fjøset og derefter se paa duerne, som var saa tamme, at de spiste af Fridolines haand, og hønsene, som trippede omkring og fandt sig mad, og det tomme grisehus, hvor de havde havt saadan ualmindelig sin gris, som de nu havde slaget. Til sidst aabnede de grunden og traabte ud paa landeveien for at se, om der kom nogen henad veien.

Nu skulde det træffe sig saa, at netop en slagtergut fra Freithal med en stor hund bagefter sig kom gennem landsbyen; mens han var inde i husene med de kjødsstykker, som man havde bestilt, ventede hans firføddede ledsager taalmodig foran dørene. Et par uskikkelige gutter fik lyst til at erte dyret og bandt en tornekvist under halen paa hunden, hvorpaa de under latter og sfrig jagede den afsted. Da hunden bebagede sig, begyndte de skarpe torner at stikke, og da det ikke lyktes den at blive den ubehagelige kvist kvit, vendte den pludselig om og viste tænder mod sine plageaander. Disse tog tilbens det bedste, de kunde, og hunden efter dem; men jo mere den sprang, desto heftigere stak tornene, saa den stadig blev mere og mere vild. Gutterne havde forlængst holdt op at le; nu flggede de i heftig angst afsted af alle kræfter og kom paa sin flugt lige forbi Kapsels hus. Da de her fik se havegrunden staaende aaben, flggede de ind i haven, og de to smaa piger kom paa denne maade til at blive alene overfor det rasende dyr.

Det var i dette øieblik, at Fridoline havde udstødt det anastens sfrig, som bedstemoderen havde hørt. Men taterpigens sprog ikke; bleg og med lynnende øine kastede hun sig mellem sin veninde og den store hund, greb denne i halsbaandet og holdt den krampagtig tilbage med begge hænder.

„Red dig, red dig!“ raabte hun til Fridoline, „jeg kan ikke holde den længe!“

*

*

*

Men Fridoline blev staaende ligesom forstenet; hun vilde ikke flygte og lade den anden blive alene i den farefulde stilling, men hun havde heller ikke evne til at bringe hjælp. De uskikkelige gutter stod i sikkerhed bag gjerdet og fulgte med spænding kampens udfald. Bludselig gjorde hunden et sprang og greb fat i en af Mirjams lange haarfletter, som den trak saa heftig i, at hun slap sit tag i hundens halsbaand. Derpaa styrtede hunden mod hende, saa hun faldt til jorden, og stillede sig over hende og bed hende i skulderen. Mirjam udstødte et skrig og tabte bevidstheden.

„Han har vel ikke bidt hende ihjel?“ skreg mor Lisbet, som i det samme kom styrrende til. „Fridoline, skynd dig væk! Hunden er gal!“

Nu hørtes paa afstand en sløiten. Hundens spidsede øren og slap sit bytte.

„Karo, hvor er du? Kom her, Karo!“ løb det i det samme lige i nærheden, og straks efter viste slagtergutten sig og fik med skræk øie paa Mirjam, der laa som død paa jorden.

„Jag den bort, den er gal!“ raabte mor Lisbet jamrende imod ham.

„Gal? Hvorledes kan De finde paa det? Den er ikke galere end De og jeg! Men, min stakkars Karo, hvad er det, man har bundet paa dig? Ja paa den maade kan nok det frommeste dyr blive vildt!“

Han klappede venlig hunden og befriede den fra tornebuxten. Karo hoppede taknemmelig op paa ham, slikkede hans hænder og lod høre en gjentagen fort gjøen, som om den vilde sige: „Du har straks forstaaet det altsammen.“

Mor Lisbet søgte nu at faa Mirjam til at rejse sig; men det stakkars barn syntes aldeles livløs, og det hvide linned, som hun fort forud havde været saa stolt af, var rødt af blod.

„Der kan du se, hvad det bœst af en hund har gjort“, skreg den gamle forbitret mod gutten. „Det er for galt, at lade et saa fint dyr løbe omkring!“

„De maa udstylde, mor Kapsel, men det er sikkert ikke Karo, som er begyndt. Den stod taalmodig som et lam foran døren til prestens hus og ventede paa mig. Men har De ikke seet, hvad man havde stukket under halen paa den. Denne ondskabsfulde pige har villet erte den og har faaet straf som fortjent.“

„Det er ikke hende, som har gjort det“, udbroød Fridoline grædende. „Det var Frans

Bendel og de andre uskikkelige gutter. Karo vilde bide mig, fordi jeg stod ibeiden for den, da den sprang efter gutterne; men Mirjam beskyttede mig. Min stakkars Mirjam!“

Slagtergutten følte sig temmelig ubel tilmode, han knælte ned foran den lille stikkelse, som laa der ubevægelig paa jorden, og hørte efter, om hun pustede.

„Hun er ikke død! Gud være takket!“ udbroød han. „De maa endelig ikke melde mig, mor Kapsel. De ser, at jeg er ustyldig. De stygge slyngler af nogle gutter! Men saa pigen bragt tilfængs og vask saaret med rent vand; jeg skal straks faa hentet doktoren fra Freithal og gjerne betale ham ogsaa. Men meld mig endelig ikke; thi hvis min mester maa lade Karo styde, mister jeg min plads, og saa bliver jeg ulykkelig og min gamle mor ogsaa.“

Mor Lisbet forstod hans mening og lovede at tie. Derpaa fik hun bragt Mirjam ind og lagt hende i Fridolines seng. Da det iskolde vand berørte saaret, slog den lille taterpige øinene op og begyndte at stønne og jamre sig; thi Karos tænder var trængte dybt ind, og skulderen var skræffelig sønderflænget. Fridoline holdt fadet, som den gamle dyppe en klud i, hvormed hun vaskede saaret, og mere end en bitter taare faldt fra hendes deltagende øine ned i vandet. Mirjam saa forundret paa hende.

„Hvorfor græder du?“ spurgte hun med svag stemme. „Er det for min skyld?“

Fridoline kunde blot nikke til svar; thi hendes taarer strømmede altfor heftig, til at hun kunde tale. Da gik der et glad smil over Mirjams blege ansigt; hun forsøgte at lette paa hovedet og tilspidse læberne til et kys, men det anstrengte hende for meget, og med et suk sank hun tilbage paa puden og lukkede øinene.

„Bedstemama, bedstemama“, udbroød Fridoline rent fortvilet, „kommer hun til at dø?“

„Nei, jeg haaber hun ikke gjør det! Stakkars bra lille skabning! Hvem skulde tænkt, at et taterbarn kunde opføre sig saa ædelt? Men der kommer Johan tilbage, og middagsmaden er ikke færdig! Det er vist første gang, siden han kom hjem fra det lange krigstog — jo, det hændte kanste, dengang du blev født; men da var han altfor lykkelig til at lægge merke dertil. Sid nu hos Mirjam, du, mens jeg springer ud i kjøkkenet.“

(Fortætttes.)

Ældre kamerater som forførelere.

Hvilken farlig indflydelse har ikke ofte større gutter eller piger paa yngre kamerater!

Den yngre føler sig smigret ved, at den ældre vil være hans kamerat; han vil altfor let beundre ham og efterligne ham, og paa denne maade er saa mangen gang den onde sæd saadet i det lille børnehjerte. Hvor ledes lytter for eksempel ikke den lille til den ældres historier! Eller hvor stolt føler han sig ikke, naar han faar røge et par drag af hans pipe! Og hvorledes kan ikke et haansord fra en ældre gut virke!

Bogt eder, børn, ikke mindst for ældre kamerater, naar de enten ved ord eller eksempel vil lokke eder til synd.

Og ve de ældre som forfører de smaa bort fra renheds og sandheds veie enten paa den ene eller anden maade. Det er ilde, at de ikke selv vil fly synden; men dobbelt ansvar bringer de over sit hoved, naar de ogsaa vil faa andre med paa syndens veie.

Hvorledes indbildningen kan virke.

Indbildning er værre end pestilens" siger et gammelt ord, og et mærkeligt eksempel paa sandheden heraf viser følgende historie:

En herre, der opholdt sig paa et hotel, led forfærdelig af tandpine, og hans tandkjød var temmelig opsvulmet. Han fik det raad at lade sætte en igle paa tandkjødet, og hotelverten paatog sig at hjælpe ham dermed. Han rullede et stykke papir sammen til et kræmmerhus, og deri lagde han iglen, som han derpaa stak ind i munden paa manden.

Da iglen ikke vilde bide, tog verten atter kræmmerhuset ud, men opdagede da til sin forstækkelse, at dyret var forsvundet. Hvor var det blevet af? Kun ét var tænkeligt: manden maatte have slugt den.

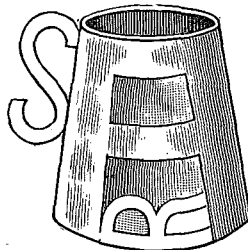
Det varede heller ikke længe, før den ulykkelige begyndte at merke noget, som stak i maven paa ham, det maatte være iglen, som bed, og uagtet han tog ind en hel del mandeløse vidnede gjentagne bid om, at iglen var i bedste velgaande:

En læge blev hentet og lod ham faa noget amerikansk olje; men gjentagne smerter viste, at iglen endnu opholdt sig i maven. Det ulykkelige menneske led alle angstens kvaler; han frngtede for at blive saa forbidt indvendig, at det vilde koste hans liv.

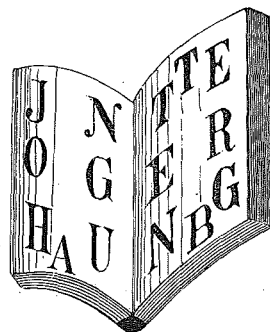
En anden læge blev hentet og denne lod ham atter faa noget amerikansk olje, som manden uden indvendinger satte tillids; men biddene og smerterne vedblev alligevel.

Tilfældigvis skiftede hotelverten frakke, og hvad skulde man da opdage? Jo paa et af hans skjortærmer sad — iglen! Den stønende syge blev underrettet om det heldige fund, og straks følte han sig bedre; selvsølgelig merkede han heller ikke mere til iglen, men vel til følgerne af at have taget ind saa meget amerikansk olje.

Billedgaade.

Fire bogstaver du finde vil,
som navnet er paa en pigetil.

Of bogstaverne i ovenstaaende bog dannes navnet paa en bekendt mand, hvem enhver bogven altid med taknemmelighed vil tænke paa.